

Samrådsmöte för detaljplan för del av Karlslund 2:2 m fl, Regementsområde

Tid: 19 augusti 2025

Plats: Aulan, Österängsskolan

Vid mötet närvarade representanter från Östersunds kommun, Sweco, Fortifikationsverket samt Försvarsmakten (I21).

Agenda:

- Östersunds kommun hälsar välkomna
- Östersunds kommun och Sweco presenterar planförslaget och aktuella frågor
- Försvarsmakten (I21) presenterar bakgrund, val av lokalisering, verksamheten nu och i framtiden
- Fortifikationsverket presenterar principer för regementets utformning och aktuellt arbetsläge
- Frågor och synpunkter

Presentationer

Östersunds kommun och Sweco:

- Berättar om de utredningar som tagits fram inför samrådet.
- Det framtida regementsområdet kommer att kunna bebyggas till en byggnadsarea om 90 000 kvadratmeter och byggnader får uppföras till en högsta nockhöjd om 25 meter.
- Presentation av miljökonsekvensbeskrivningen som Sweco genomfört. Den finns i sin helhet på Östersunds kommuns hemsida.
- En första skiss på hur skidspåren skulle kunna dras om visas. Skidspåren får en ny och längre sträckning.

Försvarsmakten, I 21:

- I försvarsbeslutet 2020 beslutades att upprätta fyra nya organisationsenheter, varav Östersund är en. Bakgrunden är det försämrade omvärldspolitiska läget.
- 180 värnpliktiga utbildas just nu i Östersund, dessa utgör lätta infanteriförband.
- Torråsen är den bästa placeringen ur ett värnpliktsperspektiv, då det ligger nära både Dagsådalens övningsområde och Östersund centrum.
- Vid full utbyggnad (etapp 2) skulle regementet kunna utbilda 850 värnpliktiga per år och omfatta lika många anställda.

- Det allmänheten kommer att märka av mest är körövningar utanför regementsområdet (inom närövningsområdet nordöst om planområdet).

Fortifikationsverket:

- Visar flöden på ett infanteriregemente med kasernområde, buffertzon och motorområde.
- Det finns en plan för inplacering av byggnader så väl som för landskap och utemiljö.
- Program- och systemhandlingar för merparten av byggnaderna förväntas vara klara under 2026.
- Just nu pågår arbete kring justering av layout. När detaljplanen är färdig påbörjas projektering av markinfra (vägar och planer och teknisk försörjning). Om allt går enligt plan kommer det under hösten 2026 ske en del förberedande arbete och preliminärt sker byggstart under 2027.

Frågestund

Varför har man valt just Torråsen?

Torråsen har valts eftersom platsen ligger nära Dagsådalens övningsfält och Östersund centrum. Närheten till stan ger bra förutsättningar med kortare resvägar och tillgång till befintlig infrastruktur. I närområdet finns det goda möjligheter att öva i närheten av regementsområdet, så kallat närövningsområde.

Hur ser beslutsläget ut för de olika byggetapperna?

Ettapp 1 är beslutad. För ettapp 2 finns det ännu inget beslut. Försvarsmakten skickade in sitt behovsunderlag 2024 och väntas teckna investeringsavtal när detaljplanen är klar.

Finns det några planer på ytterligare expansion utöver det som detaljplanen möjliggör för?

Nej. Detaljplanen gör det möjligt att bygga ut till brigadutbildningsplattform, vilket motsvarar 850 värnpliktiga och ungefär lika många anställda.

Hur ser kommunen på störningar från Dagsådalens övningsfält i förhållande till nya och befintliga bostadsområden, särskilt nu när störningarna sannolikt kommer öka?

Dagsådalens övningsfält är ett riksintresse för totalförsvaret. Det innebär att området är särskilt viktigt för Försvarsmaktens övningar och därför har ett starkt skydd i planering och prövning av annan markanvändning. Dagsådalens har påverkan på omgivningen, bland annat genom buller från skjutbanan. För att hantera detta finns ett påverkansområde som visar var störningar kan förekomma. Påverkansområdet bygger på övningsfältets miljötillstånd och används som underlag när kommunen prövar ny bebyggelse. Inom påverkansområdet ska bostäder och annan störningskänslig bebyggelse alltid samrådas med Försvarsmakten.

Det finns redan bostäder inom området. Vi förstår att de boende kan känna oro för ökade störningar, men övningsfältets miljötillstånd sätter tydliga ramar för vad som tillåts och inte. Övningarna får till exempel inte överskrida fastställda bullergränser. Däremot kan störningarna upplevas som fler i framtiden eftersom övningsverksamheten hittills legat under tillståndets nivå.

Utbyggnaden av regementsområdet förväntas inte förändra påverkansområdet eftersom detta redan är fastställt i länsstyrelsens tillståndsbeslut från 1996.

Vem kommer att bekosta utbyggnad av infrastruktur? Kommer skattebetalarna att belastas?

Ett avtal ska tas fram mellan kommunen och Fortifikationsverket för att reglera ansvar och kostnader. Som huvudprincip ska exploitören, i det här fallet Försvarmakten via Fortifikationsverket, bekosta den infrastruktur som krävs enligt detaljplanen, till exempel vägar, vatten och avlopp.

För skattebetalare i Östersund innebär det att kommunen inte tar dessa kostnader.

Kommer närboende tvingas ansluta sig till det kommunala VA-nätet när sådana ledningar dras?

Nej. Så som det ser ut i dagsläget ska bara regementsområdet anslutas.

Hur tänker man kring utbyggnad av gång- och cykelväg?

Lämplig dragning för gång- och cykelväg utreds fortfarande. Frågan kommer att besvaras i planhandlingarna som planeras att skickas ut på granskning under hösten/vintern 2025. Under granskning får allmänheten lämna synpunkter på planhandlingarna, som kan ha justerats efter samrådet, innan kommunfullmäktige tar beslut om detaljplanen.

Vilken typ av verksamhet kommer bedrivas på närövningsområdet?

Närövningsområdet kommer främst att användas för grupperings- och körövningar, särskilt i samband med och efter inryckning av värnpliktig.

Kommer närövningsområdet att kunna stängas av under perioder eller kommer allmänheten ha fortsatt tillgång till området?

Allmänheten kommer även fortsättningsvis kunna använda naturområdet för rekreation och friluftsliv. Delar av området kan stängas av vid övning, precis som i Dagsådalens.

Vilken påverkan kommer närövningsområdet ha på omgivningen i form av buller och andra störningar?

Bedömningen är att närövningsområdet kommer innebära mycket få störningar för omgivningen. Det som kommer märkas mest för allmänheten är körövningar utanför regements- och närövningsområdet när militära fordon lämnar platsen för övningar. Övningar med skarp ammunition kommer även fortsättningsvis enbart att ske på Dagsådalens övningsfält.

Kommer befintliga vägar i området att stängas av?

Nej, bara den del av regementsområdet som hägnas in kommer att vara otillgänglig för allmänheten.

Vad innehåller miljötillståndet och kan miljötillståndet för Dagsådalens behöva omprövas utifrån nya förutsättningar?

Miljötillståndet för Dagsådalens övningsfält reglerar exakt vilken ammunition som får användas samt när och hur mycket det får skjutas. I tillståndet finns även begränsningar för större övningar, där bara ett fåtal större ”smällar” är tillåtna.

Det finns inga planer på att utöka verksamheten utöver det som regleras i tillståndet. Om behovet skulle förändras i framtiden krävs en ny prövning och ett nytt miljötillstånd. Det är länsstyrelsen som prövar och beslutar om miljötillstånd.

Kan man garantera att utbyggnaden av regementsområdet inte får påverka på befintliga bostadsfastigheter vad gäller om-, till- och nybyggnation?

Det går inte att garantera att utbyggnaden av regementsområdet inte får någon påverkan på befintliga bostadsfastigheter när det gäller om-, till- eller nybyggnation. I dagsläget gäller, som huvudregel, att störningskänslig bebyggelse (till exempel bostäder) inte tillåts inom det påverkansområdet som är utpekad för buller.

Som det ser ut i nuläget medför det tillkommande regementsområdet inget behov av att utöka påverkansområdet ytterligare.

Varje ärende som rör om-, till- och nybyggnation prövas separat av kommunen i samråd med Försvarsmakten. I vissa delar kan påverkan vara så begränsad att ny eller förändrad bebyggelse inte anses skada riksintresset påtagligt. Att bebyggelse kan ”skada riksintresset” betyder i praktiken att Försvarsmaktens möjlighet att använda övningsfältet skulle kunna försämrats. Till exempel om nya bostäder placeras för nära övningsområdet kan bullerupplevelsen för de boende bli så stor att övningar måste begränsas, vilket påverkar övningsfältets funktion.

Hur har bullerutredningen tagits fram och vilka faktorer har man tittat på?

Bullerutredningen har tagits fram med underlag från Försvarsmakten och Fortifikationsverket. Den delas upp i två delar: trafikbuller och verksamhetsbuller, eftersom dessa påverkar omgivningen på olika sätt.

I utredningen har man tittat på två typer av ljudnivåer. Maxnivåer visar den högsta tillfälliga ljudnivån vid en enskild händelse, till exempel en bandvagn som står på tomgång. Ekvivalenta ljudnivåer visar den genomsnittliga ljudnivån under en viss tidsperiod, till exempel när flera bandvagnar som passerar under en timme.

Bullerutredningen ger en samlad bild av vilka ljudnivåer som kan förväntas om detaljplanen genomförs.

Har man tagit hänsyn till att fordonen behöver köra uppför en backe för att nå regementet? Har man till exempel tagit hänsyn till acceleration, segdragning och hur fort fordonen kan köra?

Kommunen och Fortifikationsverket tar med sig detta till teknikansvarig på Sweco för att titta på om det är något vi behöver komplettera utredningen med.

I bullermodellen som används för att beräkna bullernivåer tas det ingen hänsyn till acceleration. Det innebär att bullernivåerna kan bli något högre i uppførsbackar än vad bullerberäkningen visar.

Bullerutredningen bör spegla den totala påverkan, dvs. även påverkan från Dagsådalens övningsfält, inte enbart påverkan från det nya området.

En bullerutredning måste alltid skilja på olika källor. Bullerpåverkan från det nya regementsområdet och från Dagsådalens övningsfält hanteras därför i två separata processer.

Kommunen ansvarar för att den nya detaljplanen inte ska leda till ohälsa eller skada på miljön. Detta har utretts genom att analysera bullernivåer för trafik- och verksamhetsbuller, det vill säga buller som antas uppstå till följd av detaljplanen.

Bullerpåverkan från övningsfältet hanteras genom det miljötillstånd som länsstyrelsen beslutat om.

Vad kommer att hända med vägen genom Torråsen, kommer kommunen fortsätta att sköta drift och underhåll?

Vägen genom Torråsen ingår i en gemensamhetsanläggning. När detaljplanen börjar gälla måste den omprövas. Då görs en översyn av andelstalen, alltså hur ansvaret för vägen ska fördelas mellan dem som använder den.

Kommunen kommer även framöver ha andelar i anläggningen, men sannolikt en mindre del än idag. Hur vägen ska skötas får man komma överens om i senare skede.

Kommer parkeringsplatser för skidåkare och andra besökare till naturområdet att finnas kvar?

Ja, de parkeringsplatser som finns idag kommer att finnas kvar. Dessutom finns det en ambition från kommunen att skapa fler parkeringsplatser i området för att öka tillgängligheten för skidåkare och andra besökare.

Varför drar man de nya skidspåren över privat mark?

Var skidspåren slutligen kommer att dras är ännu inte bestämt. Den skiss som visades under samrådsmötet är en arbetsversion som kommer att justeras när vi varit ute i fält och sett de faktiska förutsättningarna.

Skidspåren kan behöva dras över privat mark eftersom delar av naturområdet kommer att användas som närövningsområde. Försvarsmakten har rätt att stänga av området vid övningar. För att skidspåren ska vara tillgängliga även under dessa perioder ser kommunen över möjligheten att lägga spåren utanför närövningsområdet.

Övningar kommer främst att ske i samband med och efter inryckning av värnpliktiga, vilket betyder att närövningsområdet är öppet för allmänheten under större delen av året.

Kommunen för dialog med berörda markägare, men det finns ännu inga färdiga avtal eller beslut.

Planen är att de nya skidspåren ska förberedas under sommaren och hösten 2026, så att de kan tas i bruk vintern 2026/2027.

Varför ser kommunen inte över hastigheten på vägen genom Torråsen?

Det är länsstyrelsen som fattar beslut om hastighetsbegränsning på enskild väg som ligger utanför tätbebyggt område. Om man vill att hastigheten på vägen genom Torråsen ska ses över kan man vända sig till länsstyrelsen med en begäran om omprövning.

Är det möjligt att flytta huvudentrén för det nya regementsområdet längre bort från bostadsfastigheterna?

Som det ser ut nu kommer huvudentrén även fortsättningsvis att vara placerad i områdets norra del. Men huvudentrén är inte den mest trafikerade entrén. Den kommer främst att användas av besökare. Anställda på regementet och huvuddelen av fordonstrafiken, kommer i stället att använda infarter i öster respektive söder.